

СЪВМЕСТНИ ДОКЛАДИ ЗА НОВИ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА

В края на 2017 г. и началото на 2018 г. Европейският център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (ЕЦМНН) и Европол изготвиха съвместни доклади за следните вещества:

N-phenyl-*N*-[1-(2-phenylethyl)piperidin-4-yl]-furan-2-carboxamide (furanlyfentanyl)

methyl 1-(2-phenylethyl)-4-[phenyl(propanoyl)amino]piperidine-4-carboxylate (carfentanyl)

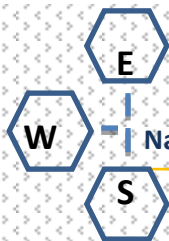
N-phenyl-*N*-[1-(2-phenylethyl)piperidin-4-yl]cyclopropanecarboxamide (cyclopropylfentanyl)

2-methoxy-*N*-phenyl-*N*-[1-(2-phenylethyl)piperidin-4-yl]acetamide (methoxyacetylfentanyl)

Докладите са достъпни на:
<http://www.emcdda.europa.eu/>

АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА СИСТЕМА ЗА РАННО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ СВЪРЗАНА С ФЕНТАНИЛ И СИНТЕТИЧНИ КАНАБИНОИДИ

По-подробно в бюлетина, както и на
<http://www.emcdda.europa.eu/publications/rapid-communications/fentanils-and-synthetic-cannabinoids-ews-update>

National Early Warning System

БРОЙ 1 (3) / 2018

Информационен бюлетин

за нови психоактивни вещества
и нови начини на употреба

Съдържание:

Новини

Нови психоактивни вещества в България 2017/2018 г..... 2

Употреба на нови психоактивни вещества в България през 2017 г..... 3

Нарастване на изземванията на метоксиацетилфентанил и циклопропилфентанил 3

Внимание

Наличие на фентанили във фалшиви лекарства и кокаин..... 5

Какво трябва да знаем за ...

Намаляване на риска от професионално излагане на фентанил 6

Препечатано

Нови психоактивни вещества в Европа през 2017 г..... 7

Издава:

Национален фокусен център
за наркотици и наркомании
www.nfp-drugs.bg
www.ews-nfp.bg

За контакти:

София, 1303
ул. „Пиротска“ 117
тел.: 02 832 6137
e-mail: office@nfp-drugs.bg

Рекламно каре

НФЦ Ви предоставя възможност да
популяризирате Ваши инициативи, събития и др.

НОВИНИ Нови психоактивни вещества през 2017 г.

През 2017 година в България са идентифицирани 13 нови психоактивни вещества в 59 случая на изземване. Общото тегло на иззетите вещества е 2066,81 грама. Синтетичните канабиноиди продължават да са най-често срещаните нови психоактивни вещества в България по отношение на броя на случаи и количество – 58 случая с общо тегло 1066,81 грама. Националната система за ранно предупреждение е информирана за един случай на изземване на DMAA с тегло 1 кг и един случай на изземване на прекурсор с тегло 180 грама. Най-голямото количество идентифицирано психоактивно вещество в България през 2017 г. е DMAA – 1000 грама. MDMB-CHIMICA е най-често срещаното вещество – 25 случая (в комбинация с други канабиноиди и като самостоятелна субстанция) 2 нови психоактивни вещества са

идентифицирани за пръв път в България – FUB-AMB (AMB-FUBINACA), ADB-FUBINACA.

Акценти

↑	670+ наблюдавани субстанции (общо)
↓	66 субстанции докладвани за пръв път през 2016 г.
≈	70 769 изземвания докладвани от правоприлагащите органи през 2016 г.
↓	4.1 тона субстанции иззети през 2016 г.
↓	51 субстанции докладвани за пръв път през 2017 г.
↑	38 нови опиоиди под наблюдение, 28 от които са фентанили
↑	250 смъртни случая свързани с фентанили през периода 2016-2017 г.

Нови психоактивни вещества през първата половина на 2018 г.

През първата половина на 2018 г. са идентифицирани 6 нови психоактивни вещества в 48 случая на изземване с общо тегло 5399,12 грама. Отново синтетичните канабиноиди са най-често идентифицираните вещества в 47 случая и един случай на изземване на растението Кратом. Докладвани са 5 случая на изземвания на прекурсори с общо тегло 14549 грама. Най-често идентифицираният синтетичен канабиноид е

5F-MDMB-PINACA под формата на прах и растителна маса (в комбинация с други канабиноиди и като самостоятелна субстанция).

Най-голямото количество идентифициран синтетичен канабиноид е MDMB-CHMICA с тегло от 3076 грама.

Н О В И Н И **Употреба на нови психоактивни вещества в България през 2017 г.**

По отношение на употребата на нови психоактивни вещества през 2017 г. са проведени проучвания сред ученици, млади хора и лишени от свобода на територията на страната ни.

Според Национално представително проучване сред учениците в гимназиален курс на обучение (9-12 клас) употреба на нови психоактивни вещества поне веднъж в живота си са посочили 3,6% от изследваните 3700 лица. 2,0% от тях твърдят, че са употребили „дизайнерски“ наркотици през последните 30 дни.

Според Национално представително проучване сред младите хора в България на възраст 20-34 години (3334 изследвани лица)

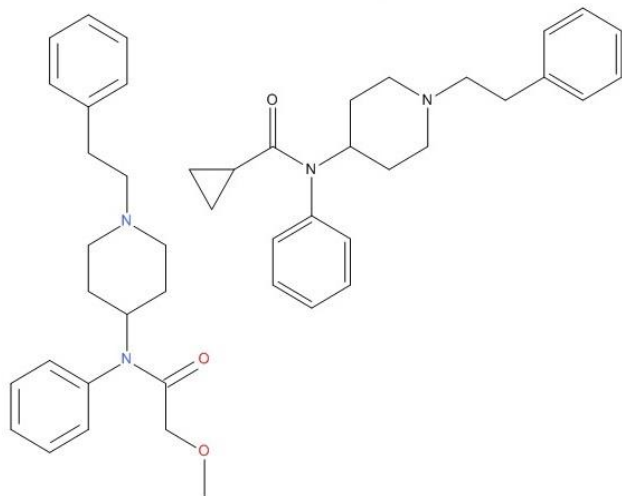
1,8% са посочили, че са употребили нови психоактивни вещества, поне веднъж в живота си.

Резултатите от проучване, проведено сред лишените от свобода, (700 изследвани лица от 3 затвора и 3 затворнически общежития) показват, че 4,2% от анкетираните са употребявали нови психоактивни вещества преди настоящето лишаване от свобода, 0,9% посочват, че са употребявали редовно „дизайнерска“ дрога (20 и повече дни през последните 30 дни).

1,9% от лишените от свобода посочват, че са употребили нови психоактивни вещества за пръв път в затвора, а 0,3% от тях са го правили през последните 30 дни.

Нарастване на изземванията на метоксиацетилфентанил и циклопропилфентанил

Данни на Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите, докладвани чрез Системата за ранно предупреждение сочат, че са зачестили идентификациите на метоксиацетилфентанил и циклопропилфентанил при изземвания и смъртни случаи в Европа в края на 2017 г.

Двете вещества принадлежат към синтетични опиоиди от групата на 4-анилидопиперидин, към която принадлежи и фентанилът, с който веществата споделят структурни сходства. Метоксияцетилфентанилът споделя структурни сходства и с окфентанила, а циклопропилфентанилът – с бутирфентанила. Подобно на други вещества от групата и тези две имат ефекти на еуфория и релаксация, успокояващо и обезболяващо действие, могат да причинят хипотермия, брадикардия, респираторна депресия. Веществата създават предпоставка за злоупотреба и причиняват зависимост.

Метоксияцетилфентанилът е докладван за първи път през декември 2016 г. от Словения. През 2017 г. 7 страни членки на мрежата REITOX са докладвали на Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманите за 33 случая на изземване на метоксияцетилфентанил: Белгия (1 случай), Дания (1), Унгария (1), Латвия (7), Швеция (20), Словения (1), Обединеното кралство (1) и Норвегия (1) през 2017 г. През 2018 г. това са направили: Дания (4 случая), Финландия (3), Франция (2), Норвегия (1). Иззетите количества от веществото се равняват на приблизително 66 грама прах, 275 мл течност и 74 таблетки.

Общо 6 смъртни случая се свързват с метоксияцетилфентанил.

Фаталните интоксикации са настъпили през периода декември 2016 г.-юни 2017 г., докладвани от Швеция, а повече от 15 случая на смърт свързани с веществото са докладвани в САЩ. Германия докладва за един смъртен случай свързан с веществото в началото на 2018 г. като в кръвната проба, то е открито в комбинация с фуранилфентанил и др. вещества.

Циклопропилфентанилът е докладван за първи път през 2017 г. от националния фокусен център на Латвия. Общо 57 случая на изземване на веществото са регистрирани от 4 страни членки на мрежата REITOX: Латвия (25), Полша (2), Швеция (27) и Обединеното кралство (3). Изземванията са докладвани в периода юни-ноември 2017 г. Иззетите количества са 1,6 кг прах, 240 мл течност и 87 таблетки. Общо 60 смъртни случая са свързани с веществото циклопропилфентанил, 59 от тях са докладвани от Швеция и 1 от Норвегия.

Смята се, че и двете вещества понастоящем предлагани на пазара, се синтезират от производители на химични продукти със седалище в Китай. Продават се онлайн като реактиви и се предлагат както на едро, така и на дребно.

Често веществата се използват като заместители на нелегалните опиоиди или тези, за които е необходима рецепта. Поради това, че са сходни с останалите фентанили, съществуват сериозни опасения, че с метоксияцетилфентанил и циклопропилфентанил могат да се снабдяват голям брой от вече употребяващите психоактивни вещества.

В България няма данни за наличие на метоксияцетилфентанил и циклопропилфентанил.

ВНИМАНИЕ

Наличие на фентанили във фалшиви лекарства и кокаин

Напоследък се наблюдава повишаване на броя на изземванията на фалшиви медикаменти съдържащи фентанили, осъществени от полицията в Канада и САЩ. Тези фалшификати се продават директно на черния пазар, маскирани като често употребявани болкоуспокояващи и бензодиазепини. В същото време се докладват случаи на фентанили примесени със, или предлагани вместо кокаин.

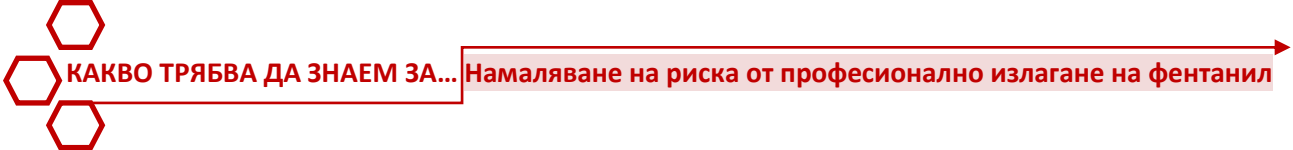
Тъй като купувачите нямат представа с какво точно се снабдяват, е възможно да се повиши риска от животозастрашаващи свръхдоза, като дозата, която може да причини летален изход е съвсем малка в сравнение с други опиоиди. В Северна Америка са докладвани масови отравяния в следствие на подобни фалшификации. Засегнатите са предимно тези, които имат нисък толеранс към опиоиди,

например употребяващите кокаин. Въпреки, че до момента рядко са докладвани подобни случаи в Европа, има данни за няколко случая на изземвания от 2016 г. Включително случай на изземване на таблетки Ксанакс съдържащи циклопропилфентанил.

Шведската полиция докладва за 12 случая на изземване на фалшив Ксанакс, като се смята, че източник на таблетките са лаборатории

базиращи в Швеция. Изземванията са направени през периода ноември 2017 г.-март 2018 г. В края на 2017 г., също в Швеция, е докладвано за изземване на 48 таблетки фалшив Оксиконтин съдържащи циклопропилфентанил, а в началото на 2018 г. и за 2 таблетки фалшив Оксикодон съдържащи метоксиацетилфентанил.

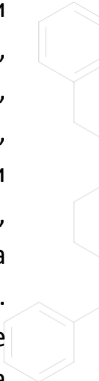
КАКВО ТРЯБВА ДА ЗНАЕМ ЗА... Намаляване на риска от професионално излагане на фентанил

Предвид повишеното предлагане на фентанили на пазара за наркотици в Европа, се увеличава и рискът за хората, които първи осъществяват контакт с тях – служителите на реда и работещите в производствените лаборатории, от излагане на вредните влияния на тези вещества.

Служителите на реда могат да се сблъскат с тези влияния при проверки на пратки в превозни средства като самолети и куриерски ванове, пристанища, пощи, незаконни лаборатории, складове, съоръжения за дистрибуция и обработване, съоръжения за производство на назални спрейове, таблетки и течни препарати, съоръжения използвани за смесване на фентанили с кокаин или хероин и др. опиоиди и на улично ниво. Фентанилите могат да нанесат вреди по време на транспорт и дейности като обработване, складиране и унищожаване на иззетите материали. Като резултат съществува риск за професионално излагане на вредни влияния, който трябва да бъде оценен. С

необходимите мерки като протоколи и процедури за сигурност, подходяща екипировка и обучение е възможно безопасно справяне със ситуации включващи боравене с вещества от групата на фентанилите.

За повече информация по казуса:

„Recommendations on selection and use of personal protective equipment and decontamination products for first responders against exposure hazards to synthetic opioids, including fentanyl and fentanyl analogues“, United States InterAgency Board (2017), https://www.health.nd.gov/media/1817/fr_pp_econrec_fentanyl.pdf ;

„Fentanyl safety recommendations for first responders“, published by the White House National Security Council (2017), <https://www.whitehouse.gov/sites/whitehouse.gov/files/images/Final%20STANDARD%20size%20of%20Fentanyl%20Safety%20Recommendations%20for%20First%20Respond....pdf>

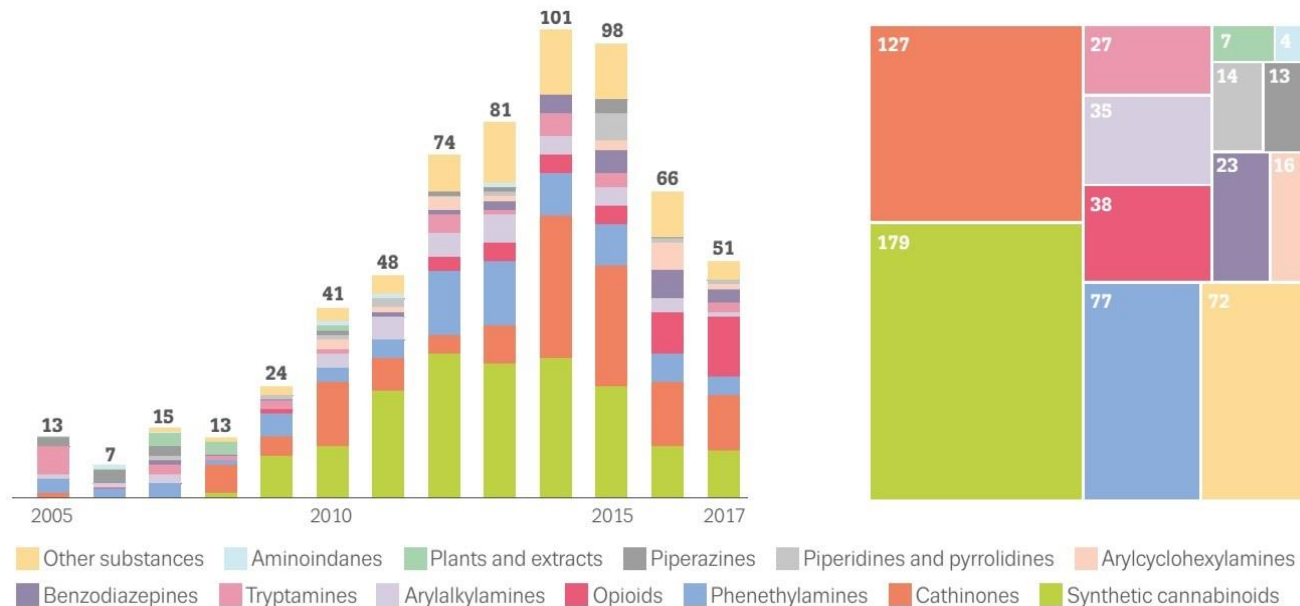
ПРЕПЕЧАТАНО

Нови психоактивни вещества в Европа през 2017 г.

Новите психоактивни вещества представляват широк спектър дроги, които не са включени в Международната конвенция на Обединените нации за контрол на наркотичните вещества от 1961 и 1971 година, но представляват сериозна заплаха за общественото здраве. Много от тях се използват като легални заместители на нелегални психоактивни вещества като канабис, хероин, кокаин и MDMA.

До декември 2017 г., Европейският център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите извършва мониторинг на повече от 670 нови субстанции, които са се появили на европейския пазар за наркотици, през последните 20 години. Включително докладваните за пръв път през 2017 г. 51 на брой субстанции, от които 13 опиоиди, 12 катинони, 10 канабиноиди, 4 фенетиламини, 3 бензодиазепни, 2 триптамини,

Нови психоактивни вещества докладвани за пръв път чрез Система за ранно предупреждение на ЕС през периода 2005-2017 г.: по години (ляво) и общ брой субстанции в категория (дясно)

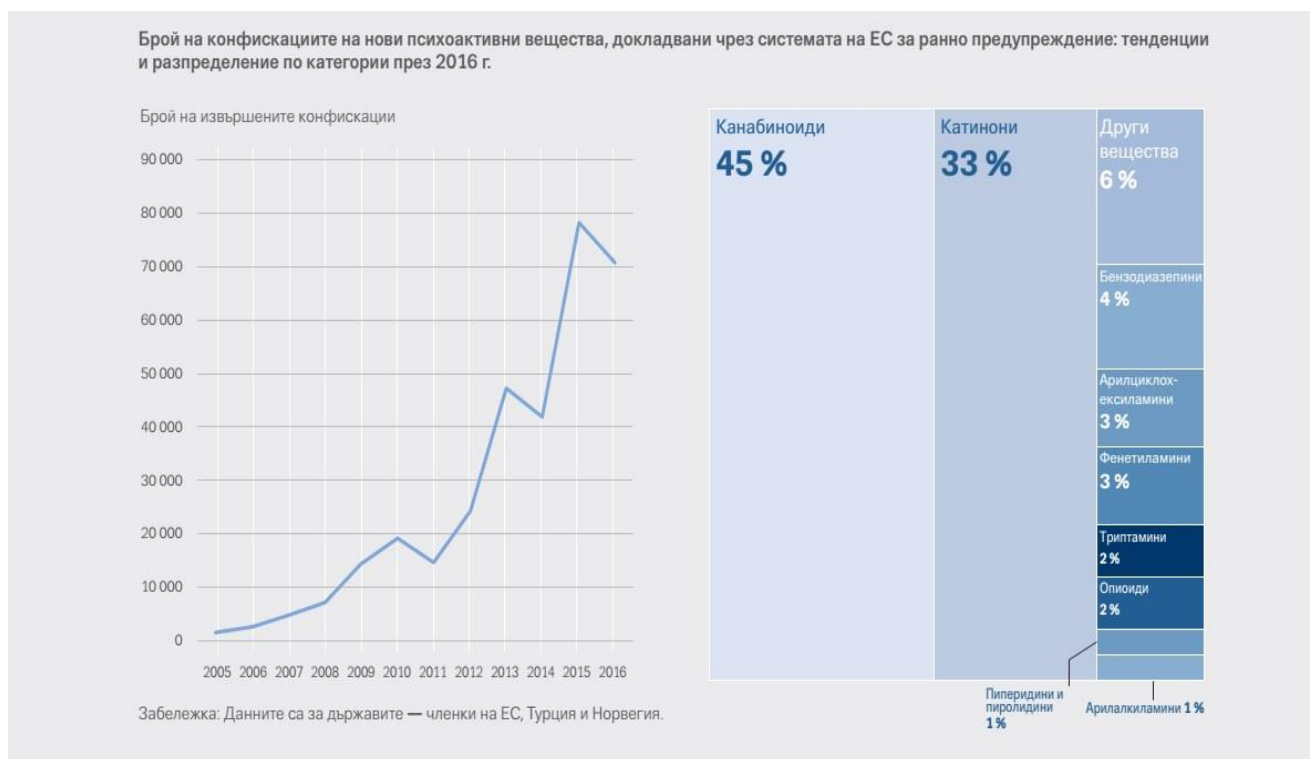
Източник: Европейски център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите

1 арилциклохексиламин, 1 арилалкиламин, 1 пиперидин и 4 субстанции, които не принадлежат на изброените групи.

За втора година подред броят на новите психоактивни вещества, докладвани за пръв път на територията на Европа, се е понижил от около 100 субстанции през 2014 – 2015 г. до около 50-60 субстанции на година (2016 – 2017 г.). През 2017 г. за пръв път опиоидите се обособяват като най-голямата група нови психоактивни вещества в сравнение с

предходните години, в които доминират канабиноидите и катиноните.

С общо 30 субстанции групата на опиоидите става четвъртата най-голяма група наблюдавана до момента след канабиноидите (179 общо субстанции), катиноните (127) и фентиламините (94).

Източник: Европейски център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите